

РЕШЕНИЕ

№ 21336

гр. София, 20.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 2 състав, в
публично заседание на 08.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Иванова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разгледа дело номер **9486** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, вр. с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Производството е образувано по жалба на К. С. И. с ЕГН [ЕГН] чрез адв.П. К. срещу Решение № 1040-21-494 / 05.09.2024г на Директора на ТП на НОИ С. – град,с което е потвърдено разпореждане № РВ-3-21-01400972 /02.08.2023г ,изд.от длъжностно лице по чл.114 ал.3 от КСО като законосъобразно.

С жалбата се иска отмяна на разпореждането, като се твърди, че същото е издадено при липса на компетентност на издалия го орган, неспазване на установената форма, съществено нарушение на административно производствените правила, противоречие с материално правните разпоредби и несъответствие с целта на закона. Претендира присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение.

Ответникът – Директор на ТП на НОИ С. – град, чрез упълномощен юрисконсулт, оспорва жалбата и моли същата да бъде оставена без уважение като неоснователна и недоказана. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на адвокатското такова.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не е дала заключение по основателността на жалбата.

Административен съд София-град, след като се запозна със становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

От осигурителят „БАЛКАНКОМЕРС 18“ ЕООД са представени в ТП на НОИ С. – град удостоверения за К. И. по обр. приложение № 9 към чл. 8, ал. 1 от Наредба за паричните

обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване (НПОПДОО) с данни относно правото на парични обезщетения по болнични листове № E20203362031, № E20210964823, № E20210965005, № E20210965157, № E20211855493, № E20211855562, с периоди на временна неработоспособност от 18.09 до 01.10.2020 г., 02 до 31.10.2020 г., 01 до 30.11.2020 г., от 01 до 31.12.2020 г., от 22.02 до 07.03.2021 г., от 08.03. до 06.04.2021 г. от 07.04. до 06.05.2021 г. от 07.05. до 05.06.2021 г. от 06.06. до 05.07.2021 г. от 06.07 до 04.08.2021 г. и от 05.08 до 20.08.2021 г.

По посочените болнични листове, въз основа на подадените от осигурителя данни по чл. 5, ал. 4 КСО на жалбоподателката са изплатени обезщетения за периода 18.09.2020 г. до 20.08.2021 г. в размер на 13 501.55 лв.

По повод постъпил сигнал за осигурителя вх. № 1031-21-483/10.11.2021 г. е издадена Заповед № ЗР-5-21-010337-16/15.11.2021 г. за извършване на частична ревизия на разходите на ДОО за осигурителя за периода 18.09.2020 г. до 21.08.2021 г., който включва този, за който жалбоподателката е получила парично обезщетение за общо заболяване.

В хода на проверката на основание чл. 44, ал. 1 вр. чл. 36 АПК, чл. 74 и 75 ДОПК от ТП на НОИ С. – град е изпратено писмо до НАП за осигурителя, като в отговор е посочено, че за него последно е подадена данъчна декларация по ЗКПО за финансовата 2019 и 2020 г. Представена е справка за период 01.01.2013 г. до 17.12.2021 г. за регистрирано фискално устройство, от която е видно 1 бр. ФУ с рег. № 4316603, без стационарен обект, въведено в експлоатация на 31.07.2019 г. с изтичане на контракта на 31.07.2020 г. ФУ показва 10 бр. продажби в периода от 05.08 до 34.09.2019 г. в издадени 5 бр. касови отчета от дати 05, 07, 12.08 и 17 и 24.09.2019 г., с общ паричен оборот за периода 2 978.80 лв. Други данни за приходи на каса липсвали, както и нямало регистрирани други търговски обекти. Имало е 3-ма служители на длъжност „мениджър покупки/продажби“ сред които и жалбоподателката, с основно месечно възнаграждение от 3 150 лв.. Трудовия договор на жалбоподателката е прекратен на 01.10.2021 г.

Установено е, че осигурителят няма внесени осигурителни вноски, като са дължими такива в общ размер на 26 253.43 лв. По реда на НПОПДОО има данни за изплатени парични обезщетения по представени Приложения № 9 по 48 болнични листове за временна неработоспособност на жалбоподателката и още един от тримата мениджъри покупки/продажби, в общ размер на 27 040.87 лв. Тези обстоятелства са обективирани в КП № KB-5-21-01086731/10.03.2022 г. В него е посочено също така, че информацията по чл. 5, ал. 4 КСО е подавана от осигурителя по интернет чрез квалифициран електронен подпис. Съгласно заявление на дружеството за подаване на документи по ел. път и ползване на ел. адм. услуги, предоставени от НАП с КЕП, трите имена на физическото лице, посочено като автор в удостоверението за КЕП е Х. П. К.. При подаване на заявлението за КЕП на НАП от 12.02.2019 г. той е бил управител и собственик на дружеството, а в последствие е починал на 11.01.2021 г.

Установено е, че поради установяване на предпоставките по чл. 157, вр. чл. 155, т. 3 ТЗ, е изпратен сигнал изх. № 1031—21-483#3/16.12.2021 г. на директора на ТП на НОИ С. –град до СГП, с данни за смъртта на 11.01.2021 г. на управителя и едноличен собственик на „БАЛКАНКОМЕРС 18“ ЕООД. След тази дата дружеството като осигурител обаче продължило да подава чрез КЕП на НАП – регистриран на починалия, данни по чл. 5, ал. 4 КСО за осигурителния стаж и доход на жалбоподателката, както и да представя удостоверения приложение № 9 по болнични листове с периоди на временна неработоспособност от 22.02.2021 г. до 20.08.2021 г..

В резултат на подадения сигнал е предявен иск по чл. 155, т. 3 ТЗ за прекратяване на дружеството, поради липса на вписан управител в продължение на повече от 3 месеца, по който е постановено Решение № 346/05.04.2022 г., влязло в сила на 13.05.2022 г., въз основа на което е назначен ликвидатор, който подал заявление за корекция на назначението и е назначен следващ ликвидатор

на 19.05.2022 г., който действал и към датата на постановяване на решението на директора на ТП на НОИ С. – град. Съгласно писмото на НАП има образувано изпълнително дело №[ЕИК].2020 г. за събиране на публични задължения, по което е наложен заповор на банкови сметки, по които няма авоар.

Издадено е разпореждане № РВ-3-21-01400972 /02.08.2023г, с което е разпоредено жалбоподателката да възстанови добросъвестно полученото парично обезщетение поради общо заболяване за периода 18.09.2020 г. до 20.08.2021 г. в размер на 13 501.55 лв. В него е посочено, че с оглед резултатите от извършените проверки е прието, че жалбоподателката К. И. не притежава качеството осигурено лице, поради което неоснователно са изплатени обезщетенията за временна неработоспособност.

Разпореждането е обжалвано по административен ред и е потвърдено с Решение № 1040-21-494 /05.09.2024г на Директора на ТП на НОИ С. – град. В Решението на директора на ТП на НОИ е посочено, че към момента на назначаване по трудовия договорът 17.08.2020 г. с основно месечно възнаграждение 3 150 лв., до прекратяването му, жалбоподателката не притежава висше образование за заемане на длъжността мениджър покупки/продажби. Посочва се също така, че между жалбоподателката и осигурителя е сключен договор по силата на който страните са встъпили във фиктивни правоотношения за пред НОИ. Прието е, че не е доказано извършването на трудова дейност от страна на жалбоподателката, поради което разпореждането е потвърдено.

При така установената фактическа обстановка, Съдът намира жалбата на К. И., срещу Решение № 1040-21-494 /05.09.2024г на Директора на ТП на НОИ С. – град за неоснователна, поради следното:

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „д“ разпорежданията за възстановяване на неоснователно получени плащания по държавното обществено осигуряване по чл. 98, ал. 2 и чл. 114, ал. 3 и 4, и за прихващане по чл. 114, ал. 5 се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Предвид гореизложеното съдът намира, че процесното решение на директора на ТП на НОИ С. - град е издадено от компетентен орган. Този извод се подкрепя от представените по делото Заповед № 1712/17.08.2015 г. на управителя на НОИ (л.16) и заповед № 1016-40-1027/30.07.2019 г. на подуправителя на НОИ (л. 32). От компетентен орган е издадено и процесното разпореждане, съгласно Заповед № Ц1015-21-168/21.10.2020 г. на директора на ТП на НОИ С. – град (л.25). В тази връзка възраженията за липса на компетентност се преценяват като неоснователни. Спазено е изискването за форма, като са изложени в достатъчна степен мотивите на органа, обусловили отхвърлянето на подадената пред него жалба. Мотивите на органа се допълват и от събраните в хода на административното производство доказателства. Потвърденото от директора на ТП на НОИ С. - град разпореждане също е издадено при спазване изискването за форма и посочване на фактическите и правни основания за издаването му.

Не се констатира наличието на процесуални нарушения, които да са съществени и които да са от естеството да ограничат правата на жалбоподателката, или които, ако не бяха допуснати, щяха да доведат до издаването на акт с друго съдържание. Органът е събрал по силата на служебното начало необходимите доказателства за изясняване на фактите и обстоятелствата по случая. Спазени са разпоредбите на чл. 35 и чл. 36 АПК, като са събрани всички необходими доказателства за изясняване на действителната фактическа обстановка преди издаване на акта. Установява се, че са издадени предписания към осигурителя за заличаване на данните по отношение на жалбоподателката, вследствие констатациите, че осигурителят не е извършвал дейност, в което производство няма данни, жалбоподателката да е участвала като страна. Нейното

участие е било на плоскостта на чл. 44, ал. 1 АПК. Издаването на предписанията обаче не накърнява нейното право на защита, тъй като тя може да защити своите права в настоящето производство като установи, че е извършвала трудова дейност, което е юридическият факт според КСО за възникване на осигурителното правоотношение, или за неговото прекратяване след прекратяване на трудовата дейност (Решение № 7991 от 27.06.2024 г. по адм. д. № 1528/2024 г., VI отд. на ВАС). Този факт – на извършвана трудова дейност, в случая не се установява в производството пред административния орган и пред настоящия състав, което ще бъде обсъдено по-долу в настоящото решение. В тази връзка следва да се посочи също така, че връчването на разпореждането и и/или задължителните предписания на жалбоподателката, имат отношение единствено към сроковете за обжалване на същите, но по същество не засягат законосъобразността на административните актове.

Решението е съобразено и с относимата нормативна уредба и приложимия материален закон.

Върховният административен съд многократно е имал възможност да се произнесе, че от съдържанието на легалното определение за „осигурено лице“ следва, че едно от условията, на които трябва да отговаря лицето, за да се счита за осигурено, е да извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 КСО. Не съществува идентичност на трудовото и на осигурителното правоотношение. Наличието на трудово правоотношение в повечето случаи води до възникване и на осигурително правоотношение, но не е достатъчно. Легална дефиниция за понятието "осигурено лице" е дадена в § 1, ал. 1, т. 3 КСО, според която "осигурено лице" е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а ал. 1 и за което са внесени или дължими осигурителни вноски. Според чл. 10, ал. 1 КСО, осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. Предвид това, изискването на законовата разпоредба, съдържаща определението за "осигурено лице" по смисъла на КСО е лицето реално да осъществява трудова дейност въз основа на трудово правоотношение. Лице, за което не е доказано, че е извършвало трудова дейност, не може да има качеството осигурено лице, независимо дали за него са подавани данни в НАП, дори и в случаите на внасяни осигурителни вноски. Извършването на трудова дейност е изискуема от закона материалноправна предпоставка за възникване на осигурителното правоотношение, като е необходимо реално да бъде престирана работната сила, което в настоящия случай не се установява. Формалното наличие на трудов договор без реално да бъде извършвана трудова дейност не води до възникването на осигурително правоотношение, както правилно е посочил административният орган и в каквато смисъл е трайната съдебна практика на ВАС – решения по адм.д. № 11209/2020; 11380/2020; 8377/2021; 8679/2021; 9309/2021 г. и др.

Осигурителното правоотношение не може да се предполага, а следва да бъде установен юридическият факт в условията на пълно доказване, че се извършва трудова дейност, за да възникне правото на обезщетение за осигурителните събития. Защитими са само трудови и осигурителни права, които реално са възникнали. Съдът е указал на страните доказателствената тежест в производството, като от страна на жалбоподателката не са доказани твърденията ѝ, че е извършвала трудова дейност. Домогването до доказване на осъществена стопанска дейност от страна на осигурителя не води автоматично до извод за извършвана трудова дейност от страна на жалбоподателката. В случая осигурителните права не се доказва да са възникнали поради липсата на извършвана трудова дейност (Решение № 7317 от 13.06.2024 г. по адм. д. № 10915/2023 г., VI отд. на ВАС).

Отпускането и изчисляването на паричните обезщетения за временна неработоспособност,

трудоустрояване, бременност и раждане, за отглеждане на дете до 2-годишна възраст, при осиновяване на дете до 5-годишна възраст и за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя) и помощите от държавното обществено осигуряване се извършват въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 и чл. 33, ал. 5, т. 12, както и на данните, декларирани в подадените документи за изплащане на обезщетенията и помощите от държавното обществено осигуряване при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет - чл. 54к КСО.

В конкретния случай след извършена проверка по разходите на ДОО е установени обстоятелства, които налагат заличаване на подадените данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО. Това е мотивирано с обстоятелството, че в случая не са налице доказателства за извършване на трудова дейност от страна на лицата, за които са подавани данни по чл. 5, ал. 4 КСО, поради което съдът приема, че контролният орган е направил един обоснован и законосъобразен извод.

Решението постановено и в съответствие с целта на закона – да се предотврати неоснователното изплащане на средства от бюджета на ДОО, а неправилно изплатените средства да бъдат възстановени.

Въз основа на изложеното дотук, настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение се явява законосъобразно, поради което подадената жалба следва да бъде отхвърлена, като неоснователна. Не са налице отменителни основания по чл. 146, т.1 – 5 АПК.

С оглед изхода на спора, на ответника следва да бъдат присъдени разноски, за юрисконсултско възнаграждение, в размер на 100 лв., определен на основание чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 78, ал. 8 ГПК.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1 и ал. 2, Съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ оспорването на К. С. И. срещу решение № 1040-21-494/05.09.2024г на Директора на ТП на НОИ С. – град, с което е потвърдено разпореждане № РВ-3-21-01400972 /02.08.2023г.

ОСЪЖДА К. С. И. да заплати на Националния осигурителен институт сума в размер на 100 лв., представляваща сторени по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: